

روایتی از زندگی امام علی(ع) برای نوجوانان

«ماه در چاه»، داستان زندگی امام علی(ع) نوشته شهرام شفیعی از مجموعه «کتاب آفتاب» است. این کتاب در ۳۷ بخش، روایتی داستانی از تولد تا شهادت حضرت علی‌بن ابی‌طالب(ع) را به مخاطب نوجوان و بزرگسالان علاقه‌مند به این موضوع، ارائه می‌دهد.نویسنده در این کتاب، مسیر علی شدن امام را تا شهادتی که به‌زعم ایشان آغازی است بر رستگاری، به رشته تحریر درآورده است.

در بخشی از متن کتاب می‌خوانیم: «علی به سال‌های نوجوانی رسیده است. او را از کودکی به خانه پسرعمش آورده‌اند و سال‌هاست که علی بر سفره محمد نشسته است. سال‌هاست که دست تقدیر، علی را از خانه پدری به خانه محمد آورده است؛ همان محمد که مردم «امین» صدایش می‌زنند. آن قدر که امانتدار است و درستکار. مردی است که لب‌هایش هیچ‌گاه به دروغی از هم باز نشده است. مردی که

چگونه از آیین‌ها و سنت‌ها در عصر انقلاب دیجیتال پاسداری کنیم

هوش مصنوعی، نیروی قدرتمند برای حفظ فرهنگ

به هوش مصنوعی و سازگاری بین انسان و هوش مصنوعی امری ضروری به‌شمار می‌رود.

رشد هنری با هوش مصنوعی

هوش مصنوعی در بازیابی و احراز هویت هنر کمک بزرگی محسوب می‌شود وقادر است اصالت آثار هنری را تأیید کند و آثار کپی را تشخیص دهد. همان‌طور که گفته شد هنر نیز یکی از بخش‌های تشکیل‌دهنده فرهنگ است. هوش مصنوعی سبک‌های هنری را تجزیه‌وتحلیل و به بازسازی آنها کمک می‌کند و قادر است با هنرمندان، نوآورانگان و نویسندگان همکاری کند و موسیقی، شعر و هنرهای تجسمی تولید کند. تبدیل شدن هوش مصنوعی به یک شریک خلاق باعث تکامل فرهنگی در زمینه هنری می‌شود. هوش مصنوعی قادر است آثار هنری مفقودشده را بازسازی کند. به‌عنوان نمونه در طول جنگ جهانی اول سه شاهکار هنری گوستاو کلیبت به نام‌های «پزشکی»، «فقه» و «فلسفه» از بین رفتند. باکمک هوش مصنوعی این نقاشی‌ها به‌صورت دیجیتال با بازسازی شدند و تصویری تقریبی از آنها به وجود آمد. همچنین هوش مصنوعی برای بازسازی کامل نقاشی معروف «نگهبان شب» اثر رامبراند استفاده شد. الگوریتم‌های هوش مصنوعی با تجزیه‌وتحلیل الگوهای موسیقی بتهوون، موسیقی جدیدی را تولید کردند که با سبک او همخوانی داشت و به این‌وسیله سمفونی ناتمام بتهوون، سمفونی دهم تکمیل شد. این پروژه نشان می‌دهد که چگونه هوش مصنوعی قادر است جان تازه‌ای به هنر و میراث فرهنگی گمشده ببخشد و شاهکارهای فرهنگی حفظ شود. هوش مصنوعی

رویکردی نوآورانه برای حفظ میراث ناملموس

هوش مصنوعی در راه تکامل خود سرعت بسیاری دارد و هیچ روش مقابله‌ای با آن به جز همسو شدن وجود ندارد. یک پروژه فرهنگی موفق مبتنی بر هوش مصنوعی بیانگر آن است که چگونه هوش مصنوعی می‌تواند با فرهنگ تلاقی کرده و خلاقیت را تقویت کند و مرزهای همکاری هنری را پیش ببرد. همکاری مفید هوش مصنوعی و فرهنگ در صورت پذیرش سازگاری و همکاری بین آنها امکان‌پذیر خواهد بود. برای این منظور نیاز است که بین هوش مصنوعی و روش‌های سنتی تعامل به وجود آید. از طرفی ممکن است هوش مصنوعی در زمینه آموزش دچار سوگیری شود. زیرا این سوگیری را از داده‌های آموزشی فراگرفته است. پرداختن به این سوگیری‌ها نیز

دست‌ها و چشم‌هایش به مهریانی یک سایبان کوچک در بادیه‌ای دور است. مردی که سراب دروغ در کار و سخنش نیست اما سادگی صحر ا هست. مردی که هر جا می‌رود، عرب در نشست و برخاست به او احترام می‌گذارد.»

کتاب ماه در چاه را انتشارات پیدایش در ۱۲۱ صفحه و به بهای ۹۰ هزار تومان برای گروه سنی ۱۲+ سال منتشر کرده است.

در قالب واقعیت مجازی (VR) و واقعیت افزوده (AR) به مردم اجازه می‌دهد تا مکان‌های تاریخی، موزه‌ها و آثار هنری را به‌صورت مجازی کاوش کنند. واقعیت افزوده (AR) قادر به بازسازی فضاهای گمشده یا تاریخی است. به‌عنوان مثال یک بازسازی از شهر هارلم هلند در دهه ۱۹۲۰ و به‌وسیله هوش مصنوعی به مردم توانایی داد تا گذشته را به شیوه‌ای نوین تجربه کنند.

دیجیتال‌سازی برای حفظ میراث فرهنگی

هوش مصنوعی در حفظ زبان و متون که یکی از اجزای مهم فرهنگی به‌شمار می‌رود، پیشگام است و اصطلاحات و عبارات جدیدی را وارد فرهنگ می‌کند. این هوش قادر به بازسازی بخش‌های مفقود متون یا نسخ خطی است و به زبان‌شناسان و محققان کمک می‌کند تا زبان‌های در خطر انقراض را مستند کنند. با تجزیه و تحلیل ضبط‌های صوتی، هوش مصنوعی می‌تواند زبان گفتاری را رونویسی، ظرافت‌های تلفظی را ضبط و با یک‌های اطلاعاتی جامع زبانی ایجاد کند. فناوری‌های هوش مصنوعی ایجاد فرهنگ لغت‌های دیجیتال برای زبان‌های در معرض خطر را تسهیل می‌کند. این فرهنگ‌ها شامل واژگان، دستور زبان و مثال‌های کاربرد متنی هستند. منابع دیجیتالی قابل‌دسترس به حفظ دانش زبانی و زبان‌آموزان و هوش مصنوعی به ترجمه متون باستانی و حفظ تنوع زبانی نیز کمک شایانی می‌کند. ابزارهای ترجمه مبتنی بر هوش مصنوعی در زبان‌های زنده دنیا قادرند که با ترجمه خودکار متون، محتوای صوتی یا ویدئویی شفاف‌های زبانی را بترکنند. این امر ارتباط بین‌گویندگان زبان‌های مختلف را تسهیل می‌کند. مربیان مجازی هوش مصنوعی با زبان‌آموزان ارتباط برقرار می‌کنند، به پرسش‌های مربوط به زبان پاسخ و تمرین ارائه می‌دهند.

هوش مصنوعی، آینه تغییرات فرهنگی

هوش مصنوعی در زمینه بازسازی، مرمت و معماری آثار تاریخی بسیار کاربردی است وقادر به تجزیه‌وتحلیل اسناد و مصنوعات تاریخی است و درک عمیق‌تری از اهمیت تاریخی اسناد و بناها ارائه می‌دهد. این هوش قادر است با دیجیتال‌سازی به حفظ میراث فرهنگی کمک کند. این کار با تصویربرداری باوضوح بالا وفناوری‌های اسکن وکی دیجیتال دقیق و سه‌بعدی از مصنوعات فرهنگی صورت می‌گیرد. با ایجاد نسخه‌های دیجیتال میراث فرهنگی برای نسل آینده حفظ می‌شود. این کپی‌های دیجیتال، در صورت گم شدن یا آسیب‌اشیای فیزیکی، انسان را قادر می‌سازد مطالعه به روی آثار را ادامه دهد و متون باستانی را بازیابی و زبان‌های گمشده را رمزگشایی کند. هوش مصنوعی به باستان‌شناسان اجازه می‌دهد داده‌ها را به‌طور مؤثرتری تجزیه‌وتحلیل کنند. هوش مصنوعی آینده‌ای است که تغییرات فرهنگی را منعکس می‌کند و انسان را به سمت سرزمین‌های ناشناخته سوق می‌دهد. هوش مصنوعی با غوطه‌ور کردن کاربران در محیط‌های مجازی، الهام‌بخش خلاقیت است، میراث را حفظ می‌کند و تجربیات فرهنگی آدمی را غنی می‌کند. فرهنگ و هوش مصنوعی، در این رابطه همزیستی، باهم ادغام می‌شوند و آینده مشترک انسان را شکل می‌دهند. در صورت دخالت هوش مصنوعی در امور فرهنگی فرهنگ‌ها باید با هنجارهای در حال تحول سازگار شوند. مدیران باید نیاز هوش مصنوعی در امور تجاری را درک کنند و فرهنگی را پرورش دهند که در آن کارکنان در امر مشارکت خلاقیت و واکنیزه داشته باشند.

نیازمند آگاهی فرهنگی است. در عین حال باید توجه داشت که با آن‌که هوش مصنوعی نقش مهمی در حفظ فرهنگ ایفا می‌کند، با چالش‌هایی نیز مواجه است؛ به کارگیری هوش مصنوعی در حوزه فرهنگ عمومی مستلزم سرمایه‌گذاری قابل توجه در زیرساخت‌ها، تجهیزات و منابع انسانی بسیار ماهر است. به‌رغم پیشرفت‌ها، هوش مصنوعی قادرک دقیق و پردازش زبان‌ها، به‌ویژه زبان‌هایی که ساختارهای پیچیده یا تنوع گویی دارند، با مشکل مواجه است. سیستم‌های هوش مصنوعی باید قوانین حریم خصوصی را رعایت کنند و از دسترسی غیرمجاز جلوگیری کنند. هوش مصنوعی با آثار باستانی ملموس سرو کار دارد و حفظ جنبه‌های ناملموس مانند سنت‌های شفاهی، آیین‌ها و شیوه‌های فرهنگی چالش‌های منحصر به فردی می‌طلبد. حفظ میراث ناملموس نیازمند رویکردی نوآورانه است. به‌طور خلاصه، درحالی‌که هوش مصنوعی پتانسیل بسیار زیادی برای حفظ آثار فرهنگی ارائه می‌دهد، پرداختن به این چالش‌ها برای به‌حداکثر رساندن تأثیر و استفاده مسئولانه آن ضروری است.

«ماه در چاه»، داستان زندگی امام علی(ع) نوشته شهرام

شفیعی از مجموعه «کتاب آفتاب» است. این کتاب در ۳۷ بخش، روایتی داستانی از تولد تا شهادت حضرت علی‌بن ابی‌طالب(ع) را به مخاطب نوجوان و بزرگسالان علاقه‌مند به این موضوع، ارائه می‌دهد.نویسنده در این کتاب، مسیر علی شدن امام را تا شهادتی که به‌زعم ایشان آغازی است بر رستگاری، به رشته تحریر درآورده است.

هما شهرام بخت گروه فرهنگ و هنر

اندیشیدن به تداوم این آیین‌ها، ما را به این فکر وامی‌دارد که چه مسیری طی شده که در میان اعصار مختلف این آیین‌ها چنین پاک و پاکیزه به ما رسیده است. از سوی دیگر باید به این موضوع اندیشید که در عصر انقلاب دیجیتال و ظهور هوش‌های مصنوعی باید چگونه رفتار کرد تا از این آیین‌ها و سنت‌ها پاسداری شود و برای رساندن آنها به دست آیندگان کوشید. بدون شک ترسیم آینده بدون حضور علوم جدید ناممکن است اما باید به یاد داشت که برای دستیابی به فرهنگ متناسب با این علوم، به تلاش نیاز داریم.

دانش پیچیده فرهنگ

فرهنگ مفهومی چندوجهی است که جنبه‌های مختلف رفتار، باور، اشیای مادی و انسان را دربر می‌گیرد. فرهنگ هر چیزی است که وجود ما در مقام موجودات اجتماعی را شکل می‌دهد و عناصر ملموس و ناملموس مانند زبان، عقاید، آداب و رسوم، آیین‌ها، نهادها و آثار هنری را شامل می‌شود. فرهنگ عمیقاً با طبیعت و سرشت انسان به‌عنوان موجودات اجتماعی عجین شده و تعاملات، ارزش‌ها و هویت جمعی انسان را شکل می‌دهد. ادوارد برنت تیلور، انسان‌شناس، فرهنگ را مجموعه پیچیده‌ای از دانش، اعتقادات، هنر، اخلاق، قانون، عادات و عرف و هرچه فرد به‌عنوان عضوی از جامعه خویش فرامی‌گیرد، می‌داند. کتاب‌ها، نقاشی‌ها، بناها، دانش و آداب و رسوم و فضیلت‌های اخلاقی جزئی از فرهنگ به‌شمار می‌روند. از آنجا که فرهنگ را می‌توان آن چیزی دانست که از گذشته آدمی بر جای مانده و بر اکنون و آینده او تأثیر می‌گذارد، می‌تواند از راه آموزش به نسل بعد منتقل شود. فرهنگ از ویژگی‌هایی برخوردار است که از آن میان می‌توان به نمادسازی و معنا دادن به امور زندگی اشاره کرد. زبان و گفتار نیز از ویژگی‌های فرهنگی به‌شمار می‌روند که به انسان امکان به اشتراک گذاشتن ایده‌های پیچیده و دانش را می‌دهد. هر فرهنگ دارای اعمال، باورها و هنجارهای منحصربه‌فرد است. فرهنگ از دو ساحت مادی و غیرمادی برخوردار است. فرهنگ مادی به اشیای فیزیکی اشاره دارد که انسان آنها را به وجود آورده است؛ مانند ابزار، لباس، معماری و هنر. این آثار منعکس‌کننده اعمال و باورهای فرهنگی هستند. فرهنگ غیرمادی شامل عناصر انتزاعی مانند زبان، باورها، آیین‌ها و هنجارهای اجتماعی است. زبان، یکی از اشکال قدرتمند فرهنگی

است که نه فقط ارتباط را تسهیل

می‌کند، بلکه افکار و ادراک

آدمی را شکل می‌دهد.

آهنگ «غزه» به زودی منتشر می‌شود

تولید آثار فرهنگی در حوزه مقاومت که ظرفیت مطرح شدن در تمامی کشورهای حوزه مقاومت و سراسر جهان را داشته باشد در سال‌های اخیر مورد غفلت واقع شده است. آهنگ «غزه» یکی از تازه‌ترین محصولات

موسیقایی مرتبط با مقاومت مردم مظلوم فلسطین در برابر رژیم صهیونیستی است که به خوانندگی سه هنرمند پیش‌روی مخاطبان قرار می‌گیرد. غزه عنوان یک اثر سه زبانه موسیقی است که طی روزهای پیش‌رو در آستانه فرارسیدن روز جهانی قدس با حمایت سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی منتشر می‌شود.

مرتضی حیدری آل‌کنیر شاعر بخش عربی، قاسم صرافان شاعر بخش فارسی، محمد عباسیان شاعر بخش انگلیسی، محمد قدولی از مجموعه «فرقه الرضوان» لبنان خواننده بخش عربی، محسن توسلی خواننده بخش فارسی و هادی چیتلا خواننده بخش انگلیسی این تک‌آهنگ هستند، ضمن این‌که امید رهبران، آهنگساز و میکس و مسترینگ و پیام تونی ارکستر زهی دیگر عوامل اجرایی را تشکیل می‌دهند.

ادبیات داستانی دچار ایست شده است

کارمان پارسی‌نژاد، نویسنده معتقد است که ادبیات داستانی دچار ایست شده و نویسنده‌های خاص دیگر حرفی برای گفتن ندارند. وی گفت: به‌طور کلی در حوزه ادبیات داستانی ما دچار ایست شده‌ایم. نویسنده‌های خاص ما گویی حرفی برای گفتن ندارند و عملاً داشته‌های خود را در یک دهه منتشر

کردند. این موضوع موجب کم‌کاری در حوزه ادبیات شده است. یکی از دلایل این کم‌کاری‌ها عدم مطالعه عمیق و عدم حضور نویسندگان در میان مردم جامعه است. نویسنده باید نگاه کاونده داشته باشد، در بستر جامعه به دنبال سوزه باشد، دغدغه‌های مردم را ببیند، جهان‌بینی امروز مردم را دربارها مسائل مختلف بشناسد و درک کند و برای پاسخ به پرسش‌های آنها به ساحت ادبیات ورود کند. وی افزود: اکنون گرت‌برداری از جریان‌های مکاتب ادبی مثل مدرنیسم و پست مدرن کم شده است. یک دوره‌ای این موضوع باب شد و سعی کردند تقلید کورکورانه داشته باشند که سرانجامی نداشت، حتی در غرب هم پیش نرفت. مکتب پست مدرن به کتب تخصصی دایره‌المعارف که در غرب تدریس می‌شود نیز راه نیافت. بنابراین این گرت‌برداری اکنون کم‌رنگ شده است، باز دوباره نویسندگان ما به سبک و سیاق زبانیستی خود برگشتند. / تسنیم

روایت «ویل اسمیت» از تجربه خواندن قرآن

ویل اسمیت، ستاره سینمای هالیوود گفت که در ماه رمضان سال گذشته قرآن کریم را به‌صورت کامل خوانده است. وی در گفت‌وگویی درباره تجربه خواندن قرآن گفت: من سادگی آن را دوست داشتم، قرآن خیلی واضح و شفاف است و نمی‌توان از آن برداشت اشتباهی داشت. اسمیت که کتاب مقدس دو دین دیگر ابراهیمی، یهودیت و مسیحیت را نیز خوانده است، افزود: از این‌که سه کتاب مقدس – قرآن، تورات و انجیل – چقدر به هم مرتبط هستند، شگفت‌زده شدم. اسمیت به‌عمر و ادیب، روزنامه‌نگار مصری در پاکدست بیگ‌تایم گفت: من سادگی قرآن را دوست داشتم؛ قرآن بسیار واضح است؛ شفاف است و جایی برای سوء تفاهم نمی‌گذارد. روح آن بسیار زیبا و واضح بود.

فرهنگ

سه‌شنبه ۱۴ فروردین ۱۴۳۳ ۱۴ شماره ۶۷۳۲

نهمین حضور ایران در شصتمین بینال ونیز

بایون ایران در شصتمین دوسالانه هنر ونیز برپا می‌شود تا ایران برای نهمین بار در بزرگ‌ترین رویداد هنری جهان حضور داشته باشد. محمد خراسانی‌زاده، مدیرکل هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و سرپرست موزه هنرهای معاصر تهران با اعلام این‌خبر در حساب ویراستی خود نوشت: «بایون رسمی ایران با عنوان «بنی‌آدم اعضای یک پیکرند» با تأثاری از هنرمندان تراز اول کشورمان، آقایان عبدالحمید قدیریان، غلامعلی طاهری، کاظم چلیپا، مرتضی اسدی و مصطفی گودرزی در دوسالانه هنر ونیز ۲۰۲۴ حضور می‌یابد. هنرمندان دیگری در حوزه آینه‌کاری، واقعیت مجازی و هنر چیدمان به ارائه بهتر آثار کمک می‌کنند.» البته مدیرکل هنرهای تجسمی پیش از این هم با اشاره به حضور هنرمندان ایرانی در رویدادهای بین‌المللی گفته بود: «در سال ۱۳۹۳ هنرمندان تجسمی ایران در رویدادهای بزرگ بین‌المللی همچون دوسالانه هنر ونیز و اکسپوی زاین حضور پیدا خواهند کرد و حالا حضور ایران در این رویداد بین‌المللی، می‌تواند خبری خوش برای جامعه هنری ایران باشد. حضور ایران در بینال ونیز همواره دستخوش رویکردهای متفاوتی بوده و کمتر شاهد بودیم که مدیران هنری برای حضور در این رویداد از استراتژی قابل توجهی پیروی کنند. با توجه به این‌که هنر ایران در خاورمیانه سرآمد است و همواره حضور جهانی را تجربه کرده اما برای شرکت در این بینال که بزرگ‌ترین رویداد در عرصه هنر است، کمتر شاهد برنامه‌ریزی هستیم. به‌طور مثال اگرچه ایران سه دوره پشت‌سر هم در پنجاه و ششمین و هفتمین و هشتمین دوره در بینال ونیز حضور داشت و به نظرمی‌رسید حضور در این چنین مجامع هنری برای مدیران هنری کشور مشخص شده اما به یکباره از حضور در پنجاه و نهمین دوسالانه نیز سر باز زده شد و حالا دوباره قرار است برای شصتمین دوره در این رویداد شرکت کند.

در طول ۱۲۰ سال از برگزاری بینال ونیز، حضور ایران در این دوسالانه هنری به تعداد انگشتان دو دست نمی‌رسد. ایران در مجموع هشت دوره در ونیز شرکت داشته که از این میان دو دوره قبل از انقلاب و شش دوره بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بوده است. در هرکدام از این دفعات نیز نحوه حضور هنرمندان در غرفه ایران متفاوت بوده و بر سر انتخاب هنرمندان و آثار شرکت‌کننده بحث و نظر‌های گوناگون وجود داشته که همواره چالش‌هایی را برای انتخاب رقم زده است. به عنوان مثال در پنجاه و ششمین دوسالانه ونیز، غرفه ایران میزبان آثار بیش از ۴۰ هنرمند بود که تعدادی از آنها هنرمندان ایرانی و عده‌ای دیگر نیز هنرمندانی از کشورهای افغانستان، عراق، پاکستان و آذربایجان بودند اما سال ۹۶ در پنجاه و هفتمین بینال ونیز، غرفه ایران تنها به نمایش آثار یک هنرمند اختصاص پیدا کرد و بیزن بصیری یکی از هنرمندان سرشناس ایرانی در صحنه بین‌المللی برای حضور در این رویداد هنری انتخاب شد. انتخاب بصیری که سال‌ها در ایتالیا حضور داشت و از فضای هنر ایران دور بود، باعث شد این انتخاب با اعتراض‌هایی از سوی جامعه هنری همراه شود. حضور در پنجاه و هشتمین دوسالانه ونیز هم با نمایش آثار سه هنرمند در غرفه ایران همراه بود. رضا لواسانی با اثر «زندگی»، سمیرا علیخانزاده با اثر «شرح صلب خاطره» و علی میرعطیعی با اثر «شاهد آواز» سه هنرمند ایرانی بودند که در پنجاه و هشتمین بینال هنر ونیز حضور داشتند که انتخاب این هنرمندان هم با حاشیه‌های مختلفی روبه‌رو شد. با توجه به آن‌که ایران به‌صورت رسمی در پنجاه و نهمین دوسالانه ونیز حضور نداشت، حالا حضور ایران در شصتمین دوره این رویداد هنری با هنرمندانی از نسل انقلاب که از آنها به عنوان نقاشان هشت سال دفاع مقدس یاد می‌شود، می‌تواند تجربه‌ای جدید برای هنر ایران در مجامع بین‌المللی باشد.